

Regionale anbefalinger; Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr

Versjon 1.0

Mars 2018

Hensikt

- Utarbeide regionale anbefalinger for rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr til bruk i sykehus basert på sammenfatting av eksisterende internasjonale retningslinjer og etablert fagkunnskap. Anbefalingene er ment å danne grunnlag for mer detaljerte foretaksvis prosedyrer for forebygging av smittespredning fra IKT-utstyr i helseinstitusjoner
- Sikre at rutiner for innkjøp av IKT-utstyr til bruk i sykehus inkluderer smittevern

Definisjon

- Anbefalingene gjelder IKT-utstyr til bruk i sykehus som befinner seg i pasientnære omgivelser og som fysisk berøres av helsearbeidere og/eller pasienter. Eksempler på slikt utstyr er datamaskiner, nettbrett, tastatur, mus, felles telefoner, mobiltelefon, andre typer smarte skjermer samt berøringsskjermer knyttet til vaktrom, fellesareal og venterom med innsjekk/utsjekk og skjermer for innendørs veiviser i ankomstområde.

Bakgrunn

Den mikrobielle floraen i sykehus kan utgjøre en risiko for både pasienter, ansatte og besøkende. Konsekvensene av smitteoverføring i et sykehusmiljø er potensielt alvorlige.

[Håndhygiene](#) er det viktigste enkelttiltaket for å hindre smittespredning. De senere år har det blitt stadig mer fokus på at kontaminerte overflater i pasientmiljøet kan være en viktig kilde til overføring av smitte. Det finnes etterhvert en betydelig mengde forskningsstudier og publikasjoner som støtter opp om dette. Rengjøring av flater og pasientnært utstyr er et viktig pasientsikkerhetstiltak. Hyppig berørte flater (*High Frequency Touch Surfaces*) og utstyr i pasientnære omgivelser utgjør en særlig risiko. Dette inkluderer moderne IKT-utstyr, som det blir stadig mer av i helsevesenet. IKT-utstyr som skal lånes ut til pasienter, monteres i fellesareal eller brukes av flere pasienter/pårørende /helsepersonell, må kunne rengjøres/desinfiseres og oppbevares på en slik måte at utstyret ikke utgjør en smitterisiko i sykehus.

Fagdirektørene i Helse Vest RHF gav i oktober 2017 Regionalt kompetansesenter for smittevern i oppgave å utarbeide overordnede anbefalinger for rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr.

Regionale anbefalinger; Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr

Versjon 1.0

Mars 2018

Anbefalinger for rengjøring og desinfeksjon av utstyr i sykehus

1. Basale smittevernrutiner

Konsekvent etterlevelse av [basale smittevernrutiner](#) begrenser smitteoverføring fra både kjente og ukjente smittekilder. Grunnleggende smittevernprinsipp gjelder også ved håndtering av IKT-utstyr:

- Håndhygiene før og etter håndtering av IKT-utstyr
 - Pasienter
 - Personale
 - Pårørende
- Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr
Følg utstyrsleverandørens anbefalinger. Fremgangsmåte for hvordan produktet skal rengjøres og desinfiseres er tilbyders ansvar
 - Utstyret skal rengjøres før det desinfiseres (eksempelvis tørt eller fuktet mikrofiberklut (såpe og vann), skjermservietter eller tilsvarende)
 - Bruk godkjent desinfeksjonsmiddel, se oversikt over aktuelle midler hos [Statens legemiddelverk \(SLV\)](#)
- Isolerte pasienter og IKT-utstyr
 - Ta minst mulig IKT- utstyr med inn på rommet
 - IKT-utstyr rengjøres og desinfiseres når det tas ut av isolatet

2. IKT-utstyr, generelt

Krav til rengjøring og desinfeksjon, herunder metode og frekvens, avhenger av IKT-utstyrets bruksområde. Utstyr som benyttes av pasienter og/eller helsepersonell på sengepost må ofte rengjøres og desinfiseres hyppigere enn utstyr som benyttes på rom der det ikke foregår direkte pasientbehandling (eksempelvis vaktrom eller fellesareal).

Ved anskaffelse av IKT-utstyr til bruk i helsevesenet må bruksområde, pris og utstyrets levetid tas med i risikovurdering før innkjøp. Anbefalingene for rengjøring og desinfeksjon vil uansett gjelde, til tross for at dette kan medføre at rimeligere utstyr som tastatur/mus får forkortet levetid.

- IKT-utstyr kommer i all hovedsak i kontakt med hel hud og defineres som ikke-kritisk medisinsk utstyr.
- IKT-utstyr som er i pasientkontakt behandles som annet medisinsk flergangsutstyr og produsentens anbefaling for rengjøring og desinfeksjon følges
- Det er av sentral betydning å avklare i forkant av innkjøp om IKT-utstyr kan rengjøres og desinfiseres med godkjente desinfeksjonsmidler.
- Enheter som bestiller/kjøper inn IKT-utstyr må utarbeide interne prosedyrer for rengjøring og desinfeksjon av dette. Prosedyren må tydeliggjøre hvem som har ansvar for å rengjøre/desinfisere utstyret (renholdspersonell, helsearbeider, bruker eller andre).

Regionale anbefalinger; Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr

Versjon 1.0

Mars 2018

3. IKT-utstyr, pasientnære omgivelser

Pasientnære omgivelser defineres her som pasientrom, rom som brukes til undersøkelse og behandling samt arealer i nær tilknytning til disse (for eksempel vaktrom).

- IKT-utstyr som ikke kan rengjøres eller desinfiseres bør ikke tas med inn på pasientrom
- IKT-utstyr som er synlig forurenset med organisk materiale skal rengjøres og desinfiseres umiddelbart etter bruk
- Synlig forurenset IKT-utstyr som ikke lar seg rengjøre må byttes ut/kastes

4. Pasientens private IKT-utstyr

Elektronisk utstyr som pasienter har med seg inn i sykehus betraktes som personlige eiendeler og faller ikke inn under disse anbefalingene. Etterlevelse av håndhygiene gjelder også for pasienter og pårørende, se Basale smittevernrutiner, grunnleggende prinsipp.

5. Ansattes private IKT-utstyr

Ansatte som velger å bruke private nettbrett eller mobiltelefoner i pasientnært arbeid er selv ansvarlige for at disse blir rengjort og desinfisert slik at de ikke utgjør en smitterisiko i helseinstitusjon. Håndtering av privat IKT-utstyr kan med fordel omtales i foretaksovergrepene retningslinjer og prosedyrer.

Tabell: Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr, veiledende mal

Utstyr og bruksområder	Minste frekvens	Metode
IKT-utstyr som tas inn og ut av flere pasientrom (elektroniske kurver, nettbrett og lignende) og håndteres av helsepersonell	Daglig Eventuelt også mellom hver pasient etter risikovurdering	Følg foretakets interne prosedyrer
IKT-utstyr som tilhører pasientrommet (rombundet) og håndteres av helsepersonell	Daglig samt ved utreise	Følg foretakets interne prosedyrer
IKT-utstyr som tilhører pasientrommet (rombundet) og håndteres av pasient	Daglig samt ved utreise	Følg foretakets interne prosedyrer
IKT-utstyr utenfor pasientrommet, i avdeling/post (eksempelvis vaktrom)	Daglig	Følg foretakets interne prosedyrer
IKT-utstyr i fellesareal/publikumsområder (eksempelvis berøringsskjermer for innsjekk/utsjekk)	Daglig	Følg foretakets interne prosedyrer
IKT-utstyr i behandlingsrom/poliklinikk	Daglig Eventuelt også mellom hver pasient etter risikovurdering	Følg foretakets interne prosedyrer
Helsepersonell sitt personlige IKT-utstyr (eksempelvis personsøker, mobiltelefon)	Daglig	Følg foretakets interne prosedyrer

Regionale anbefalinger; Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr

Versjon 1.0

Mars 2018

Referanser

[Best Practices for Environmental Cleaning for Prevention and Control of Infections In All Health Care Settings - 2nd edition. Provincial Infectious Diseases Advisory Committee \(PIDAC\)Canada 2012](#)

[Recommended Minimum Cleaning and Disinfection Level and Frequency for Non-critical Client/Patient/Resident Care Equipment and Environmental Items. PIDAC Canada 2013](#)

[epic3: National Evidence-Based Guidelines for Preventing Healthcare-Associated Infections in NHS Hospitals in England. 2014](#)

[The Revised Healthcare Cleaning Manual, NHS \(June 2009\)](#)

[Standard Infection Control Precautions Literature Review: Routine cleaning of the care environment Health Protection Scotland \(HPS\) Version 3.1. April 2017](#)

[Transmission Based Precautions Literature Review: Environmental Decontamination and Terminal Cleaning. Health Protection Scotland \(HPS\) Version 1.0. June 2014](#)

[Cleaning environment, patient equipment and medical devices \(APIC April 2011\)](#)

[Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer For Desinfektion i Sundhedssektoren Statens Serum Institut Danmark Central Enhed for Infektionshygiejne 1.2 udgave 2017](#)

[Nasional Håndhygieneveileder, FHI 2016](#)

[Smittevernveilederen, FHI](#)

[Hor SY, Hooker C et al. Beyond hand hygiene: a qualitative study of the everyday work of preventing cross-contamination on hospital wards, BMJ Qual Saf. 2017 Jul;26\(7\):552-558](#)

[Anderson RE, Young V et al. Cleanliness audit of clinical surfaces and equipment: who cleans what? J Hosp Infect. 2011 Jul;78\(3\):178-81](#)

[Dumigan DG, Boyce JM et al. Who is really caring for your environment of care? Developing standardized cleaning procedures and effective monitoring techniques. Am J Infect Control. 2010 Jun;38\(5\):387-92](#)

[Havill, N. Best practices in disinfection of noncritical surfaces in the health care setting: Creating a bundle for success. American Journal of Infection Control 41 \(2013\) S26-S30](#)

Regionale anbefalinger; Rengjøring og desinfeksjon av IKT-utstyr	
Versjon 1.0	Mars 2018

[Han JH, Sullivan N et al. Cleaning Hospital Room Surfaces to Prevent Health Care–Associated Infections: A Technical Brief. Ann Intern Med. 2015;163\(8\):598-607.](#)

[OtterJA, Yezli S et al. Evidence that contaminated surfaces contribute to the transmission of hospital pathogens and an overview of strategies to address contaminated surfaces in hospital settings. American Journal of Infection Control 41 \(2013\) S6-S11](#)

[Kinneveya PM, Shore AC et al. Enhanced Tracking of Nosocomial Transmission of Endemic Sequence Type 22 Methicillin-Resistant Staphylococcus aureus Type IV Isolates among Patients and Environmental Sites by Use of Whole-Genome Sequencing. J. Clin. Microbiol. February 2016 vol. 54 no.2 445-448.](#)

[Zhou K, Lokate M et al. Use of whole-genome sequencing to trace, control and characterize the regional expansion of extended-spectrum \$\beta\$ -lactamase producing ST15 Klebsiella pneumoniae. Sci Rep. 2016; 6: 20840.](#)

[Kaiser T, Finstermeier K et al. Stalking a lethal superbug by whole-genome sequencing and phylogenetics: Influence on unraveling a major hospital outbreak of carbapenem-resistant Klebsiella pneumoniae. American Journal of Infection Control 46 \(2018\) 54-9](#)

[Arnold, C. Outbreak Breakthrough. Using Whole-Genome Sequencing to Control Hospital Infection. Environmental Health Perspectives ,volume 123 ,number 11, November 2015](#)

[Implementing and Sustaining Best Practices in Mobile Equipment Disinfection. Becker's Clinical Leadership & Infection Control \(January 22, 2014\)](#)